

Tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
§ 16 b, stk. 2

Anvendelse af eksisterende staldanlæg til kvæg, får og geder samt he-
ste

Solbjerggård, Embvej 9, 4983 Dannemare



*Ansøgning nr. 245127
Lolland Kommune, Teknik og Miljø
Fruegade 7, 4970 Rødby
Meddelt den 23. august 2024*

DATABLAD

Titel:

Tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 b, stk. 2 til
Anvendelse af eksisterende staldanlæg til kvæg, får og geder samt heste
Solbjerggård, Embvej 9, 4983 Dannemare (forside foto maj 2023)

Lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)
- Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 300 af 1. april 2024 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug (husdyr-godkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Dato for afgørelsen:

23. august 2024

Ansøger:

I/S Solbjerggård

CVR nr.:

14432280

CHR nr:

15739

Ejendomsnummer:

9008152

Matrikelnummer staldanlæg:

4 a Emb By, Arninge

Kontaktperson angående driften:

Per og Gustav Jørgensen

Ansøgers konsulent:

Piil Krogsgaard - VKST

Godkendelses- og tilsynsmyndighed:

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Fruegade 7, 4970 Rødby

Sagsbehandler:

Natur- og miljø-sagsbehandler Catarina Jensen

Kvalitetssikring:

Fagkoordinator Dorthe Prip Lahrmann

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Ansøgning, tilladelse og vilkår	4
1.1 Ansøgningen om miljøtilladelse.....	4
1.2 Samlet vurdering og afgørelse.....	4
1.3 Vilkår	4
1.4 Denne tilladelse	6
1.5 Miljøkonsekvensrapport.....	7
1.6 Biaktivitet.....	7
1.7 Forbundethed.....	7
1.8 Grænseoverskridende virkning	7
1.9 Offentlighed og klagevejledning	8
1.10 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld.....	10
1.11 Gyldighed og andre tilladelser eller godkendelser.....	10
1.12 Retsbeskyttelse og revurdering af tilladelse.....	11
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	12
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal.....	12
2.2 Miljøteknologi i stalde.....	14
2.3 Anlægsarbejde.....	14
2.4 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering.....	14
2.5 Energiforbrug	16
2.6 Vandforbrug.....	16
2.7 Ventilation.....	16
2.8 Foder	17
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	18
3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	18
3.2 Planmæssige forhold og beplantning	20
4. Ammoniak	27
4.1 Ammoniak fra anlægget	27
4.2 Ammoniak, renere teknologi og BAT krav	27
4.3 Grænseoverskridende virkning	28
4.4 Ammoniakfølsomme lokaliteter	28
4.5 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter	32
4.6 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder.....	33

5. Jord, grundvand og overfladevand.....	35
5.1 Spildevand.....	35
5.2 Jord og grundvand.....	35
5.3 Overfladevand.....	36
6. Forurening fra anlægget.....	37
6.1 Lugt.....	37
6.2 Skadedyr.....	38
6.3 Kemikalier og olie.....	39
6.4 Affald og kadavere.....	39
6.5 Støj og vibrationer.....	40
6.6 Transport.....	41
6.7 Andre påvirkninger.....	41
6.8 Uheld og beredskab.....	42
7. Egenkontrol.....	43
8. Bilag.....	44
Bilag 1 Ansøgers bilag.....	45
Bilag 2 Produktionsareal og oversigt.....	46

1. ANSØGNING, TILLADELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt tilladelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring tilladelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØTILLADELSE

Der er søgt om, at allerede etableret staldanlæg m.v. fremover kan anvendes til kvæg, får, geder samt heste efter husdyrbrugloven § 16 b, stk. 2.

Denne tilladelse er udarbejdet ud fra oplysningerne i den elektroniske ansøgning samt ansøgers miljøoplysninger, der fremgår af bilag 1.

Ansøgning sker ved at bruge Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, hvor ansøger oplyser om placering af stalde og anlæg til husdyrgødning samt oplyser produktionsareal, staldtype, dyretype og evt. foranstaltninger til reduktion af ammoniak og/eller lugt. Ud fra disse oplysninger beregnes i systemet ammoniakemission og -deposition på naturarealer samt lugt hos naboer.

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven § 16 b, stk. 2 tilladelse til det ansøgte om, at eksisterende staldanlæg m.v. fremover kan anvendes til kvæg, får, geder samt heste på baggrund af ansøgers oplysninger og på betingelse af, at tilladelsens vilkår overholdes.

Ejendommen vurderes ikke at være hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Den ansøgte ændring vurderes at være erhvervmæssig nødvendig for ejendommen videre drift.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 40, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

1.3 VILKÅR

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

1. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *eksisterende kostald* med et produktionsareal på 1.285 m² må anvendes til hold af alle kvæg, heste, får og geder på dybstrøelse.

- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *gamle stald* med et produktionsareal på 250 m² må anvendes til hold af heste på dybstrøelse.

2.4 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering

- Møddingsplads på 183 m², der fremgår af kort 2.1.1 og tabel 2.4.1, må anvendes til opbevaring af fastgødning og dybstrøelse fra staldene på ejendommen.
- Ajlebeholder på 95 m³, der fremgår af kort 2.1.1 og tabel 2.4.1, skal anvendes til ajle fra hestestald og møddingssaft fra møddingspladsen.

3.2 Planmæssige forhold og beplantning

- Eksisterende beplantning 1-3 (kort 3.2.8) skal bevares, som de er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås.
- Beplantninger 1-3 (kort 3.2.8) må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, og skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner.
- Beplantninger 1-3 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningssæson efter rydning.
- Hvis dele af eller hele beplantning 1-3 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt.
- Nye beplantningsbælter skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk).
- Følgende egnskaraktéristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

6.1 Lugt

- Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, således at lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 Skadedyr

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).

14. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.4 Affald og kadavere

15. Kadaver skal indtil afhentning opbevares overdækket.

6.5 Støj og vibrationer

16. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
17. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
18. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

7. Egenkontrol

19. Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
20. Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Skadedyr (afsnit 6.2)

21. Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.4)

22. Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

1.4 DENNE TILLADELSE

Denne tilladelse er opbygget kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 40, stk. 1 og 2 samt § 43, stk. 1.

Tilladelsen tager udgangspunkt i den elektroniske ansøgning samt ansøgers ansøgningsbilag, der fremgår af bilag 1 i denne tilladelse.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af oplysningerne i den elektroniske ansøgning og i ansøgers oplysninger samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift. Vilkårene fremgår af de enkelte afsnit og er samlet i foregående afsnit 1.3.

Kapitel 7 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om dokumentation og egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Kapitel 8 omfatter bilag til tilladelsen.

Ejendommen kaldes Solbjerggård.

1.5 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Det er Lolland Kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke er omfattet af reglerne for IE-husdyrbrug, da ikke er tale om hverken et svine- eller fjerkræbrug.

Da bruget jf. beregning i den elektroniske ansøgning desuden har en ammoniakemission på mindre end 3.500 kg ammoniak pr. år, er ansøgningen om miljøtilladelse omfattet af husdyrbruglovens § 16 b.

Det er Lolland Kommune jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 4, pkt. 3, at der ved denne ansøgning ikke skal fremsendes en miljøkonsekvensrapport.

Ansøger har fremsendt oplysninger, der fremgår af denne tilladelses bilag 1. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til disse oplysninger.

1.6 BIAKTIVITET

Der er ingen biaktiviteter tilknyttet den ansøgte drift.

1.7 FORBUNDETHED

Det er Lolland Kommunes vurdering, at driften af ejendommen ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Bedriften drives desuden ikke sammen med andre ejendomme med husdyrbrug.

1.8 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Det er Lolland Kommunes vurdering ud fra ejendommens placering og emissionerne fra den ansøgte drift, at der ikke er grænseoverskridende virkning ved den ansøgte drift.

1.9 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Høring om ansøgning om miljøtilladelse

Jf. afsnit 1.5 er det Lolland Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 4, pkt. 3. Det betyder, at Lolland Kommune ikke har offentliggjort ansøgning om miljøtilladelse.

Høring om udkast til miljøtilladelse

Da der ikke er krav om, at ansøgning om miljøtilladelse skal offentliggøres, er der heller ikke krav om, at udkast til miljøtilladelse skal offentliggøres. Udkast til miljøtilladelse er derfor ikke offentliggjort.

I perioden fra den 7. august 2024 til den 21. august 2024 blev udkast til denne tilladelse sendt i høring hos ansøger.

Relevante naboer, der anses for at være parter i sagen, er hørt i samme periode. Parterne omfatter ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone¹. Zonen er beregnet til at være 231 m fra et i ansøgningen beregnet lugtcentrum.



Kort 1.6.1 Konsekvenszone for berørte naboer i forhold til lugt

¹ "Konsekvensområde" er det område inden for hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone ud fra et beregnet lugtcentrum.

Inden for konsekvenszonen ligger der ud over Solbjerggård Embvej 5, der er en del af ejendommen Embvej 9, samt ejendommen Arningevej 31. Det er derfor kun ejer og bebor af ejendommen Arningevej 31 der skal høres om udkast til miljøtilladelse.

Det er kommunens vurdering, at der ikke er naboer uden for konsekvenszonen, der er parter i sagen, og derfor skulle have været hørt.

Bebor og ejer af Arningevej 31 har oplyst, at denne ingen bemærkninger har i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.

Klagefrist

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort, hvilket er sket den 26. august 2024.

En klage over denne afgørelse skal derfor indgives senest den 23. september 2024.

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående. Naboer, der er hørt om udkast til tilladelsen er direkte orienteret om, at tilladelsen er meddelt vedlagt klagevejledning.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#). Du logger på klageportalen med MIT-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Ved klage giver Lolland Kommune besked til den, som har fået denne afgørelse om, at den er blevet påklaget.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Tilladelsen er fremsendt til følgende:

- I/S Solbjerggård, Embvej 9, 4983 Dannemare
- Piil Krogsgaard – VKST pkr@vkst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed – trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftstraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening – kontor@botaniskforening.dk
- Greenpeace Danmark – info@greenpeace.dk

1.10 MEDDELELSESPLIGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på Solbjerggård, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne tilladelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver en ny – eller tillæg til tilladelsen, en ny tilladelse eller godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.11 GYLDIGHED OG ANDRE TILLADELSER ELLER GODKENDELSER

Der er i 2012 meddelt tilladelse til etablering af kvægstalden og til fortsat drift af den eksisterende stald som hestestald efter dagældende husdyrgodkendelseslov § 10.

Der er ikke efterfølgende anmeldt – eller ansøgt miljømæssige ændringer på ejendommen.

Denne tilladelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Hvis tilladelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte Lollands Vand angående evt. mulighed for øget levering af vand til bedriften.

1.12 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING AF TILLADELSE

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse. Jf. husdyrbrugloven § 40, stk. 2 kan Lolland Kommune under særlige omstændigheder dog meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at denne miljøtilladelse ikke skal revurderes jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug.

Lolland Kommune den 23. august 2024



Catarina Jensen
Natur- og miljøsagsbehandler

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre driftsforhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

I stalden til ammekøer anvendes i dag ca. 912 m² til produktionsareal. Her går køer og kvier på dybstrøelse og har en kort ædeplads med fast gulv, der skræbes dagligt.

Kalvene er i dybstrøelsesbokse på i alt 57 m². For nudrift er følgende dyregrupper valgt: "ammekøer, slagtekalve over 6 mdr., dybstrøelse" og "kalve 0-6 mdr. dybstrøelse".

For ansøgt drift er der valgt "flexgruppe Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse", således der ikke er begrænsninger på bestemte dyregrupper i de forskellige staldafsnit, men vurdering af lugt og ammoniak fra stalden sker ud fra "worst case"

Flexgruppe, kombinationer af dyretype og staldsystemer: ⓘ

Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Det er ønsket at udnyttestalden bedre, således, at der bliver plads til flere kalve. Hermed bliver der mulighed for at indkøbe flere tyrekalve til opfodning. Derfor er der i ansøgt drift angivet bruttoarealet for staldens grundplan – dog minus eksisterende fodergang. Bruttoareal 1.231 m².

I hestestalden er der 4 bokse 4 x 6 m², 4 bokse 4 x 4 m² og 1 boks 4 x 8m². Derudover udnyttes 8 x 4 m² til en ældre pony

Køerne har fra stalden adgang til udearealer i sommerperioden. Derudover køres goldkøer og kvier til afgræsningsarealer, hvor de anvendes i naturplejen.

Kalve sendes til slagtning, når de er ca. 1 år (500 kg). Det indgår i fremtidige planer at indkøbe flere tyrekalve til opfodning.

Embvej 9 – Husdyrtilladelse jf. husdyrbrugloven § 16 b, stk. 2 – den 23. august 2024

Navn på staldafsnit: <i>Eksisterende kostald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#695724) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	1285	1079,4	0,0	0,0	1079,4
Nudrift					
(#695725) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	855	572,8	0,0	0,0	572,8
(#699502) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	57	47,9	0,0	0,0	47,9
Sum	912	620,7	0,0	0,0	620,7
8 års-drift					
(#695726) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	855	572,8	0,0	0,0	572,8
(#699503) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	57	47,9	0,0	0,0	47,9
Sum	912	620,7	0,0	0,0	620,7

*Tabel 2.1.1
Tabel fra den elektroniske ansøgning over produktionsarealet – ansøgt drift*

Navn på staldafsnit: <i>Gl. stald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#696472) Heste. Dybstrøelse	250	142,5	0,0	0,0	142,5
Nudrift					
(#699500) Heste. Dybstrøelse	250	142,5	0,0	0,0	142,5
8 års-drift					
(#699501) Heste. Dybstrøelse	250	142,5	0,0	0,0	142,5



Kort 2.1.2 Placering af staldanlæg og anlæg til husdyrgødning fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tegninger og opmåling af stalde fremgår af bilag 2. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Lugt og ammoniak fra stalde og anlæg til husdyrgødning er i den elektroniske ansøgning beregnet ud fra størrelse og placering af anlæggende, staldindretning samt dyretype.

Vilkår

- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *eksisterende kostald* med et produktionsareal på 1.285 m² må anvendes til hold af alle kvæg, heste, får og geder på dybstrøelse.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *gamle stald* med et produktionsareal på 250 m² må anvendes til hold af heste på dybstrøelse.

2.2 MILJØTEKNOLOGI I STALDE

I ansøgningen indgår der i stalden ikke miljøteknologi jf. Miljøstyrelsens teknologiliste.

Der stilles derfor ikke vilkår om dette. Både ammoniakemission – samt lugt fra det samlede anlæg vurderes at overholde grænseværdierne fastsat i lovgivningen – se kapitel 4 og afsnit 6.1.

2.3 ANLÆGSARBEJDE

Der er ingen anlægsarbejder i forbindelse med det ansøgte.

2.4 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNDTERING

Ansøgers oplysninger

Der er en møddingsplads på ca. 180 m². Der findes en ajlebeholder på 95 m³. Til denne ledes der ajle fra hestestald og møddingssaft fra møddingspladsen.

Mødding fra kvægstalden udmuges 2 gange årligt til direkte nedpløjning eller lægges i markstak. Dette sker to gange om året i hhv. april og oktober/november måned.

Gødning fra heste og daglig skrab af det faste gulv i kvægstalden opbevares på møddingsplads og læses i kegle.

Ud fra den nuværende sammensætning af dyr, kan der beregnes et skøn over årlig gødningsproduktion. Her benyttes normtal fra Århus Universitet:

66 ammekøer (over 600 kg): $10,1 * 66 = 666,6$ ton
33 slagtekalve 0-6 mdr. (220 kg): $0,96 * 33 = 31,7$ ton
33 slagtekalve (6-12 mdr): (500 kg) $1,57 * 33 = 50$ ton

8 heste (500-70 kg): $5,13 \times 8 = 41 \text{ t}$

Når ovenstående tal lægges sammen, fås en årlig mængde på 789,3 ton gødning fra dybstrøelse. Dette regnes om til m^3 ved at gange med 1,7. Dvs. $789,3 \text{ ton} \times 1,7 = 1.342 \text{ m}^3$ dybstrøelse per år.

Ovenstående beregning viser den maksimalt mængde dybstrøelse, der kan forekomme på ejendommen. Da både køer, kalve, kvier og heste går på græs, vil det reelle tal være væsentligt mindre og det har ikke den store betydning, da dybstrøelsen køres direkte på marken.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Som udgangspunkt finder Lolland Kommune gældende lovgivning om opbevaring og håndtering af husdyrgødning for tilstrækkelig.

Lolland Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig kapacitet på ejendommen til husdyrgødning produceret på ejendommen. Evt. vaskevand og drikkevandsspild opsuges af strøelsen i staldene.

Vurdering af, om der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede husdyrgødning på møddingspladsen i det omfang det er nødvendigt i forhold til direkte udkørsel i marken, vil ske i forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen.

Anvendes normtallet 0,4 m nedbør på møddingspladsen (nedbør minus fordampning) og det ikke opsuges af strøelsen på pladsen, giver dette anledning til årligt 73 m^3 møddingssaft. Da der på møddingspladsen hovedsagelig opbevares staldgødning fra hold af heste og dybstrøelse fra kvæg, vurderes det, at oplaget af gødning i sig selv ikke giver anledning til møddingssaft. Det vurderes også, at der kun i meget begrænset mængde kommer ajle fra hestestalden, da hestene står i bokse med rigelig halm og der er ikke vaskevand af betydning. Dette er konstateret ved flere miljøtilsyn på ejendommen.

Ajlebeholderen på 95 m^3 vurderes derfor for tilstrækkelig til møddingssaft fra møddingspladsen.

Møddingsplads		Gødningstype: Fast	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg	Overfladeareal: 183 m ²
Oversigt over gødningsandele ? i				
Gødningsandel		Gødningstype: Kvæg, heste, får og geder		Udgør: 180 m ²
Samlet areal af gødningsandele udgør	98,4 %			180 m ²

<input type="checkbox"/> Lager benyttes ikke i ansøgt drift ? i	Ajlebeholder		Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg	Overfladeareal: 16 m ²
Oversigt over miljøteknologi ? i					
Miljøteknologi					NH ₃ effekt: 50,0 %

Tabel 2.4.1 Tabel fra den elektroniske ansøgning over ejendommen anlæg til husdyrgødning

Vilkår

- Møddingsplads på 183 m², der fremgår af kort 2.1.1 og tabel 2.4.1, må anvendes til opbevaring af fastgødning og dybstrøelse fra staldene på ejendommen.
- Ajlebeholder på 95 m³, der fremgår af kort 2.1.1 og tabel 2.4.1, skal anvendes til ajle fra hestestald og møddingssaft fra møddingspladsen.

2.5 ENERGIFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Der anvendes LED belysning i kostalden og der udskiftes løbende til LED-belysning. Der er ved af blive opsat solceller på tag af hestestald. Ejendommen har i dag et el-forbrug på 70.000 kWh/år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på energiforbruget if. med driften af ejendommen.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, stilles der ingen vilkår i relation til energiforbrug.

2.6 VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Vandforbruget til dyreholdet udgør årligt 1.700 m³.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på vandforbruget if. med driften af ejendommen.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, stilles der ingen vilkår i relation til vandforbrug.

2.7 VENTILATION

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om ventilation. Jf. den elektroniske ansøgning er kvægstalden naturlig ventileret, og hestestalden har "blandet ventilation". Der er ingen mekanisk ventilation.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der stilles ingen vilkår, da det ikke er hverken muligt eller nødvendigt.

2.8 FODER

Ansøgers oplysninger

Wrappet grovfoder er dyrenes primære foder. Der produceres i dag ca. 450 t wrap, der opbevares i tilknytning til kvægstalden på udendørs plads.

Kørerne tildeles desuden foder bestående af valset korn og indkøbte sojakager.

Der fodres med eget korn. Korn opbevares i siloer på ejendommen. Der er 2 siloer til hhv. 500 t og 700 t. Der købes sojakager i løsvare. Der blandes foder i foderrum. Der er ingen foderopbevaring i kvægstalden.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger, og der stilles ikke særskilte vilkår til dette forhold.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.

Ansøgers oplysninger

Bedriften overholder nedenstående afstandskrav:

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m) – ca. 1,6 km
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m) – ca. 5 km
- Levnedsmiddelvirksomhed (25 m) - ukendt
- Beboelse på samme ejendom (15 m) – 65 m
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m) – ca. 3,5 km
- Offentlig vej (15 m) – 30 m

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stalde på Solbjerggård ligger ca. 190 m fra nærmeste nabobeboelse (Arningevej 31) og ca. 1.280 m fra samlet bebyggelse ved Arningevej (Arningevej 26) samt 2,8 km fra byzone (Nakskov).

Det er Lolland Kommunes vurdering, at alle husdyrbruglovens afstandskrav overholdt.

Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at husdyranlæg på Solbjerggård ikke er etableret - eller er placeret i strid med bygge- og beskyttelseslinier eller fredninger.

Solbjerggård ligger udenfor område med drikkevandsinteresser.

Nærmeste vandindvinding, der er en ikke-almene vandindvinding, ligger ca. 1,8 km syd for Solbjerggård.

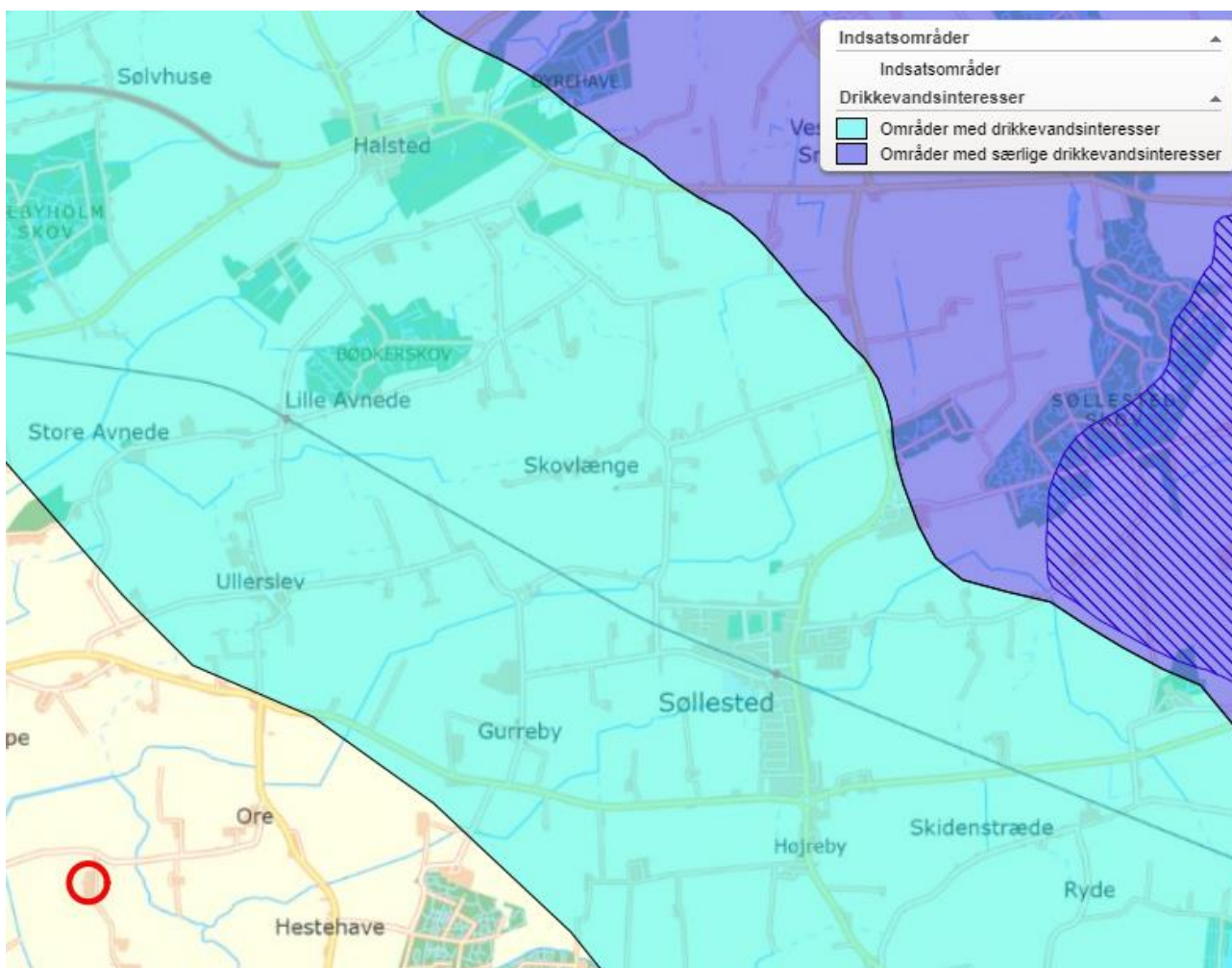
Det stilles ingen vilkår.



Kort 3.1.1 Solbjerggård if. samlet bebyggelse (blå stjerne) og nærmeste nabobeboelse (gul stjerne)



Kort 3.1.2 Solbjerggård if. til nærmeste byzone



Kort 3.1.3 Solbjerggård i forhold til områder med drikkevandsinteresser.

3.2 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning er i strid med de planmæssige forhold, som er beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan, samt evt. stilles de nødvendige vilkår.

Ansøgers oplysninger

Da der ikke vil blive ændret i de eksisterende bygninger, vil der ikke blive ændret i det landskabelige forhold.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ansøgt om en ny miljøgodkendelse med mere fleksibilitet i forhold til sammensætning af dyr i staldene, samt bedre udnyttelse af staldene. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller etablering af nye husdyranlæg.

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 2, at vurderingen af det ansøgte projekt skal omfatte alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er truffet afgørelse om inden for de seneste 8 år før den aktuelle afgørelse.

Der er ikke foretaget nogen udvidelser eller bygningsmæssige ændringer de sidste 8 år.

Placering

Husdyrbruget er lokaliseret i Lolland Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 1,3 km fra Arninge og 1 km fra Ore. Ejendommen ligger i det åbne land omgivet af marker. Husdyrbruget ligger derfor synligt i landskabet. Der er indblik til ejendommen fra kommunevejen Embvej, som forløber øst for ejendommen, og fra Arningevej der forløber nord og vest for ejendommen. Driftsbygningerne er knapt så markante i landskabet, da der omkring dele af driftsbygningerne er etableret plantebælter, som forhindrer indsyn til dele af ejendommen. Mest synligt i landskabet ses de to kornsiloer, som ikke er omgivet af beplantning.

Farve og arkitektonisk udtryk på bygninger

Driftsbygningerne på ejendommen er tre separate bygninger. Størstedelen af bygningsmassen er opført i gule mursten med grønne gavle. Se nedenstående gadefoto af husdyrbruget i landskabet på foto 3.2.1 - 3.2.4.

I forhold til det ansøgte, vil der ikke blive foretaget nogen udvidelser eller bygningsmæssige ændringer.



Foto 3.2.1 Husdyrbruget set fra nord på Arningevej



Foto 3.2.2 Husdyrbruget set fra syd på Embvej



Foto 3.2.3 Husdyrbruget set fra nordøst på Embvej



Foto 3.2.4 Husdyrbruget set fra nordvest på Arningevej

Forhold til Kommuneplan

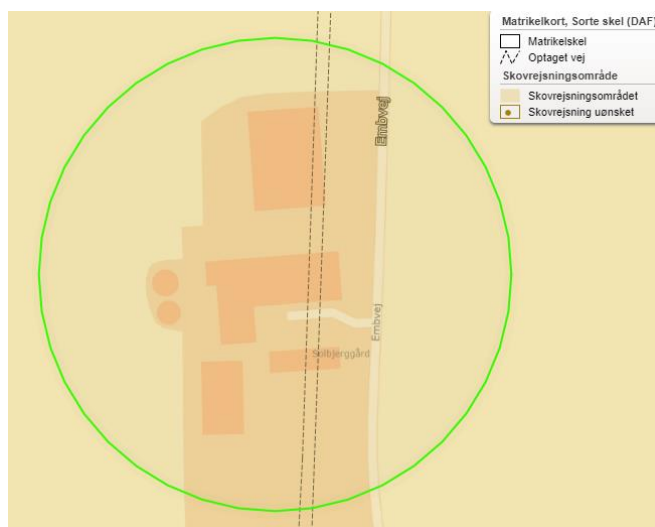
Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplan 2021-2033 har følgende udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplan 2021-2033
Skovrejsning ønsket
Økologiske forbindelser
Jordbrugslandskab

Skovrejsning ønsket

Det ansøgte ligger indenfor skovrejsning ønsket, kort 3.2.5. Udpegningen af skovrejsningsområder skal fremme skovrejsning i kommunen og understøtte udviklingen af potentielle naturområder.

Det vurderes at det ansøgte, ikke er til hinder for ny skovrejsning, da der ikke sker nogen udvidelser eller bygningsmæssige ændringer.



Kort 3.2.5 Ejendommen ift. skovrejsning ønsket jf. kommuneplanen.

Økologiske forbindelser

De økologiske forbindelser er en del af Grønt Danmarkskort. Udpegningerne omkring husdyrbruget består af eksisterende beplantning omkring ejendommen, se nedenstående kort 3.2.6. Inden for de økologiske forbindelser skal dyr og planter spredningsmuligheder sikres og om muligt forbedres gennem forvaltning, planlægning og arealadministration.

De økologiske forbindelser regulerer ikke selve husdyrbruget, men ved nyetablering af beplantning fastsættes der vilkår om brug af hjemmehørende arter jf. udpegningen og kommunens naturpolitik.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil forringe dyr og planter spredningsmuligheder, da de økologiske forbindelser ikke brydes, fordi der ikke sker nogle ydre ændringer af husdyrbruget.



Kort 3.2.6 Ejendommen ift. økologiske forbindelser jf. kommuneplanen.

Jordbrugslandskab

Ejendommen ligger inden for jordbrugslandskaber i karakterområde 10. Sydlollands slettelandskab.

Kommuneplanen skelner mellem "Jordbrugslandskaber" og "Værdifulde jordbrugslandskaber" og hele kommunen er omfattet af enten den ene eller anden udpegning.

Jordbrugslandskaber består af almindelige jordbrugslandskaber og udgør hovedparten af Lollands landskab. Her er landskabskarakteren tydelig. Men den er typisk påvirket af de senere årtiers landbrugs- eller bymæssige udvikling, der i større eller mindre grad har udvisket natur- og kulturgeografiske træk samt rumlige og visuelle værdier.

I jordbrugslandskaber bør landskabets karaktertræk samt eventuelle rumlige og visuelle kvaliteter sikres gennem planlægning og forvaltning.

I karakterområde 10. Sydlollands slettelandskab er det særligt områdets åbne karakter med udsigten til de velbevarede herregårdslandskaber, der skal bevares, herunder bør det ensartede dyrkningslandskab bevares, og byggeri og anlæg bør holdes samlet. I den sydlige del af området skal man være særlig opmærksom på de lange, svage bakkeforhøjninger – kaldet terrænstriber, der blev dannet, da isen gled over landet under sidste istid. Store tekniske anlæg der kan sløre landskabskarakteren bør undgås.

Slettelandskabets karaktergivende elementer er det jævne terræn, middel- til storskalaen med enkeltliggende gårde og intensiv landbrugsdrift.

Områdets arealanvendelse omkring Solbjerggård er helt overvejende præget af intensivt dyrkede jorder med middelstore til store dyrkningsfelter. Dyrkningsjorden anvendes alt overvejende til planteavl med roer, vinter- og vårkorn.

I karakterområdet ses der en koncentration af animalsk produktion - primært svinebrug - i bæltet mellem den tidligere Rødby Fjord, Kristianssæde Skov og Søllested samt i området syd for Nakskov Fjord. Bedriftsbygningerne til både animalsk og vegetabilsk produktion er begge store, så den umiddelbare forskel på landskabets udseende i disse områder er koncentrationen af gyllebeholdere.

Spredt over hele karakterområdet ses småplantninger og -bevoksninger omkring gårde, men ikke i samme omfang som på Nordlolland. Bevoksningsstrukturen er kendetegnet af en meget lille andel af skovområder på landsbyejerlavsjorden.

Omkring Solbjerggårds produktionsbygninger er der mod syd, øst og vest etableret levende hegn eller beplantningsbælter, der afskærmer bebyggelsen og sikrer at ejendommen er indpasset i landskabet, kort 3.2.3. Beplantningsbælterne og det levende hegn sikrer, at ejendommen fremstår godt indpasset i landskabet. For ikke at forringe landskabsinteresserne stilles der vilkår om fastholdelse af eksisterende beplantning 3.2.4.



Kort 3.2.7 Beplantning omkring husdyrbruget.

Den eksisterende beplantning 1-3 markeret på kort 3.2.8, skal bevares, som de er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås. Dette stilles der vilkår om.



Kort 3.2.8 Ejendommen med angivelse af beplantning/plantebælter 1-3, som skal fastholdes, er markeret med grønt.

Beplantninger 1-3 markeret på kort 3.2.8 må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, men skal fortsat kunne slutte tæt, i løbet af 3 vækstsæsoner. Beplantninger 1-3 markeret på kort 3.2.8 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningssæson efter rydning.

Hvis dele af eller hele beplantning 1-3 markeret på kort 3.2.8 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbælterne skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

Vurdering

I forbindelse med ansøgningen om en ny miljøgodkendelse med mere fleksibilitet i forhold til sammensætning af dyr i staldene, samt bedre udnyttelse af staldene. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller etablering af nye husdyranlæg. Projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplannens rammer.

Samlet vurdering

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentligt at tilsidesættelse af de landskabelige værdier i området.

Der stilles følgende vilkår om bevaring af afskærmende beplantning.

Vilkår

- Eksisterende beplantning 1-3 (kort 3.2.8) skal bevares, som de er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås.
- Beplantninger 1-3 (kort 3.2.8) må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, og skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner.
- Beplantninger 1-3 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningssæson efter rydning.
- Hvis dele af eller hele beplantning 1-3 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt.
- Nye beplantningsbælter skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk).
- Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

4. AMMONIAK

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA ANLÆGGET

Ansøgers oplysninger

Den årlige merbelastning i ansøgt drift sammenlignet med nudrift er 302 kg ammoniak per år. Den samlede ammoniakemission fra staldafsnittene kan ses for alle tre driftstyper (ansøgt, nudrift og 8-årsdrift) i figur 3 nedenfor. Den forøgede emission skyldes en udvidelse af produktionsarealet samt valg af flexgruppe, der giver en "worst-case beregning".

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1221,9	67,9	1289,8
Nudrift	763,2	6,2	769,5
8 års-drift	763,2	6,2	769,5

Tabel 4.1.1 Beregnet total ammoniakemission fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 1.213 kg ammoniak pr. år, hvilket er en stigning på 302 kg ammoniak pr. år i forhold til den nuværende drift og i forhold til driften for 8 år siden. Det skyldes, at bedre udnyttelse af kvægstalden, og at der i denne stald er valgt flexgruppe kvæg, heste, får og geder.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger, og den øgede ammoniakemission betydning i forhold til tidligere drift vurderes i nedenstående afsnit.



4.2 AMMONIAK, RENERE TEKNOLOGI OG BAT KRAV

Ansøger skal her i den elektroniske ansøgning beregne en værdi for maksimal emission af ammoniak fra det samlede anlæg. Er den værdi mindre end den faktisk beregnede værdi af ammoniakemission fra det samlede anlæg, overholder den ansøgte drift kravet til renere teknologi angående ammoniak emission (BAT ammoniak).

Ansøgers oplysninger

I ansøgningssystemet regnes der på forøgelse af ammoniakfordampning over en 8 års periode.

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem. Det samlede BAT-krav for produktionen er på 1.239 kg N/år. Husdyrbrugets ammoniakemission for ansøgt drift er på 1.236 kg N/år, og BAT er således overholdt.

Samlet BAT beregning  			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1145	71	1216
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1145	68	1213
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	3
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 4.1.1 Beregning BAT fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregning i den elektroniske ansøgning.

Der er tidligere meddelt miljøtilladelse til ejendommens drift efter daværende husdyrgodkendelseslov. I denne tilladelse var der ikke stillet vilkår om teknologi til reduktion af ammoniakemission fra anlægget, der skal medtages i BAT- beregningen.

Da lovgivningens krav om den maksimale ammoniakemission fra anlægget if. til renere teknologi overholdes, stilles der ingen vilkår.

4.3 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst specifikt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommune vurdering, at der ikke er grænseoverskridelse virkning fra den ansøgte drift på ejendommen, da emissionen fra ejendommen ikke har et niveau, der kan påvirke nabolande.

4.4 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.

- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

Ansøgers oplysninger

Der er i IT-ansøgningssystemet regnet på en række naturpunkter herunder nærmeste søer, moser og skove. Det beregnes i hvor tæt afstand bedriften ligger på kategori-1, kategori-2 og kategori-3 natur. Der er desuden vist afstand til nærmeste paragraf-3 natur.

Beregningerne ses nedenfor:

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **1289,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **520,3** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **520,3** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
kat 3 skov tilgroet lysåben vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
kat 2 natur Rødby	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§ 3 sø øst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
§ 3 sø syd	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
§ 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,0
kat 3 skov gl skovbund øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
kat 3 mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kat 1 natur nord	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 4.4.1 Tabel fra den elektroniske ansøgning over ammoniakdeposition på naturpunkter

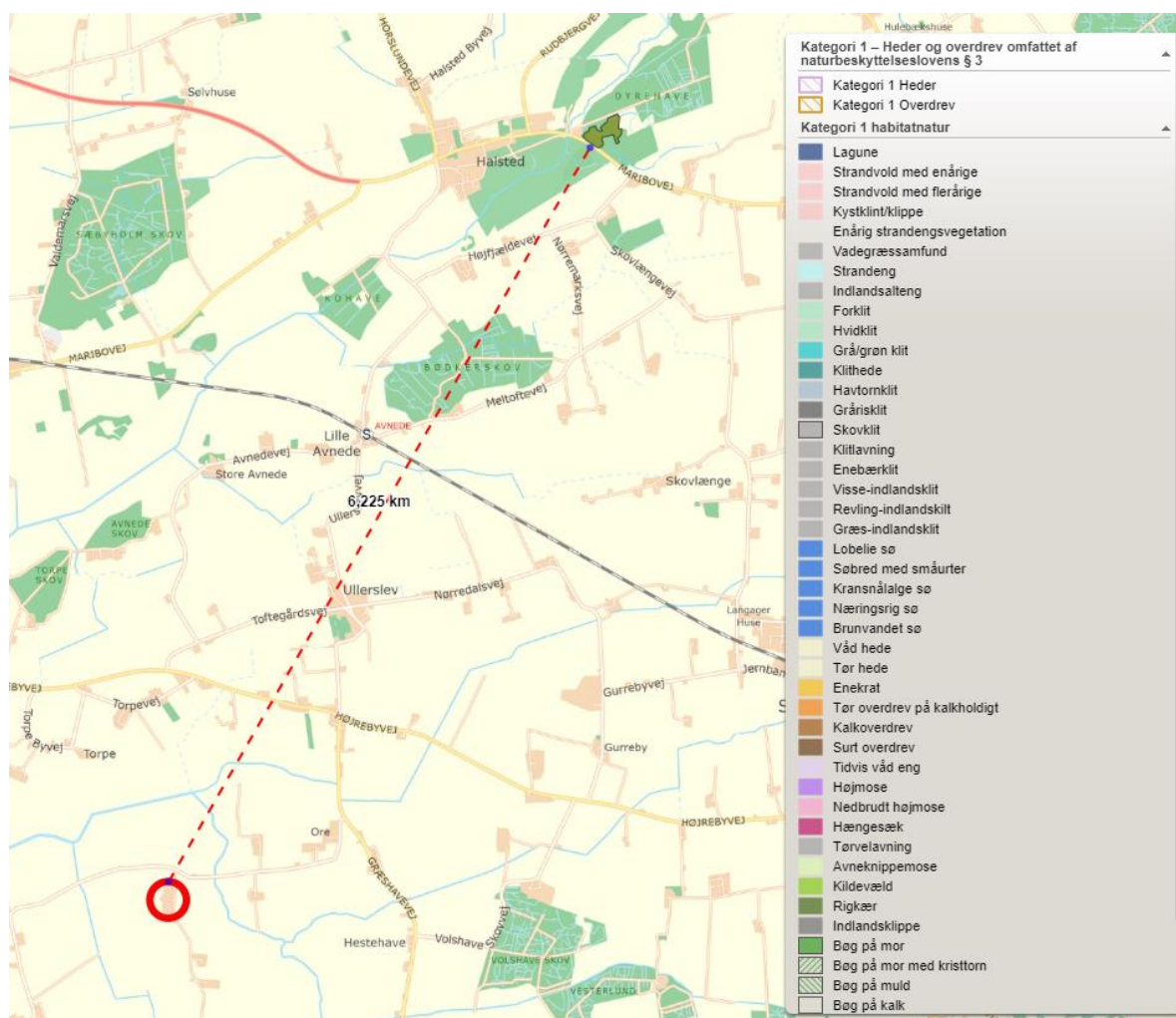
Kategori-1 og kategori-2 natur opnår en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år og er derfor langt under maksimum krav på hhv. 0,7 kg N/ha/år (kategori-1) og 1 kg N/ha/år (kategori 2). For paragraf 3 og kategori-3 natur sker der ingen merdeposition.

Der er således ingen merbelastninger af natur, og produktionen medfører derfor ingen væsentlige tilstandsændringer.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste kategori 1 natur er en ege-blande-skov i Natura 2000 område nr. 178 – Halsted Kloster Dyrehave ca. 6,2 km nord-øst for husdyranlæg på Solbjerggård. De næst nærmeste områder med kategori 1 natur ligger mere end 13 km fra ejendommen.

I den elektroniske ansøgning er det beregnet, at totaldepositionen fra Solbjerggård i ansøgt drift på nærmeste kategori 1 natur er 0,0 kg N/ha/år, som beskrevet af ansøger.



Kort

4.3.2 Husdyranlæg på Solbjerggård i forhold til nærmeste kategori 1 natur

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ved Rødbyhavn syd for ejendommen, der ligger ca. 19 km syd-vest for Solbjerggård. Totaldisposition på arealet er i ansøgt drift beregnet til 0,0 kg N/ha/år, som beskrevet af ansøger.

Nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov, er 2 moser henholdsvis ca. 1,7 km og ca. 1,8 km nord-vest for Solbjerggård. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at begge området modtager 0,0 kg N/ha/år i ansøgt drift.



Kort 4.3.5 Husdyranlæg på Solbjerggård i forhold til nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov

Kategori 3 natur i form af ammoniakfølsom skov (fastlagt af Miljøstyrelsen) ligger det nærmeste område ca. 2,3 m fra Solbjerggård. Der er tale om område defineret som "gammel skovbund". Området modtager i ansøgt drift 0,0 kg ammoniak fra Solbjerggård.



Kort 4.3.5 Husdyranlæg på Solbjerggård i forhold til nærmeste kategori 3 natur, der er skov

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ammoniakdepositionen på både kategori 1, - 2 og 3 natur overholder bekendtgørelsens grænseværdier.

Lolland Kommune stiller ingen vilkår.

4.5 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter).

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er bilag IV planter, der kan påvirkes af den ansøgte drift af husdyrbruget, da der ikke er registreret sådanne fund i nærheden.

Da der ikke sker nedrivning af bygninger eller rydning af ældre træer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Af andre bilag IV dyr, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene er padder tilknyttet søer nær ejendommen, som kan blive påvirket af ammoniak fra den ansøgte drift. Påvirkning kan ske ved, at søerne hurtigere gror til og dermed bliver uegnede som yngle- og levested for de særligt beskyttede padder.

Overordnet set er det Lolland Kommunes vurdering jf. vejledning fra Miljøstyrelsen, at en merdeposition på op til 1 kg ammoniak pr. år pr. ha i forhold til driften for 8 år siden samlet set ikke vil give en væsentlig negativ påvirkning af liv i – og ved søer.

Sø	1	2	3	4
Ammoniak (kg/ha/år) - ansøgt	0,0	0,1	0,1	0,0
Ammoniak (kg/ha/år) - nudrift	0,0	0,0	0,0	0,0
Ammoniak (kg/ha/år) - 8 år siden	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 4.3.1 Tabel over ammoniakdeposition i de 4 mest påvirkede søer

Da der ikke er merdeposition på mere end 1 kg ammoniak pr. ha pr. år til nogen af de 4 nærmeste søer, er det Lolland Kommunes vurdering, at den ansøgte drift ikke giver anledning til forringede leveforhold for evt. padder i de 4 søer, som er mest påvirket af ammoniak fra ejendommens stald og anlæg til husdyrgødning i ansøgt drift.



Kort 4.4.2 Solbjerggård med og de 4 nærmeste søer

Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår i forhold til særligt beskyttede dyre- eller plantearter.

4.6 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere om ammoniak fra anlæggets påvirker internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke redegjort særskilt for dette punkt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste Natura 2000 område er N179 (Nakskov Fjord og Indrefjord) ca. 2,7 km nord nord øst for Solbjerggård.

I den elektroniske ansøgning beregnes det, at området ikke påvirkes direkte med ammoniak fra ejendommen.



Kort 4.5.1 Solbjerggård og nærmeste Natura 2000 område N 179 (Nakskov Fjord og Indrefjord)

Der stilles derfor ingen vilkår.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 SPILDEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer afledning af spildevand fra ejendommen.

Ansøgers oplysninger

Der er en ajlebeholder på 95 m³ på ejendommen. Her tilføres afløb fra mødding og hestestald er ført til. Afløb fra stuehus føres til septiktank.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Både drikkevandsspild og evt. vaskevand fra rengøring af kvægstalden opsuges af strøelsen. I hestestalden er der afløb til ajlebeholder, men der forventes kun ret begrænsede mængder vaskevand og drikkevandsspild fra stalden til denne beholder, da dette forventes opsuget af strøelsen i stalden. Det vurderes, at der på ejendommen er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af spildevand fra staldene i ajlebeholderen sammen med møddingssaft og evt. ajle. – se afsnit 2.3.

Sanitært spildevand reguleres af Lolland Kommunes spildevandsregulativ, og septiktanken indgår i Lolland Kommunes tømningsordning.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger, og der stilles ingen vilkår.

5.2 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stalde og gyllebeholdere er etableret efter retningslinier i lovgivningen, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholdere ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.3 OVERFLADEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

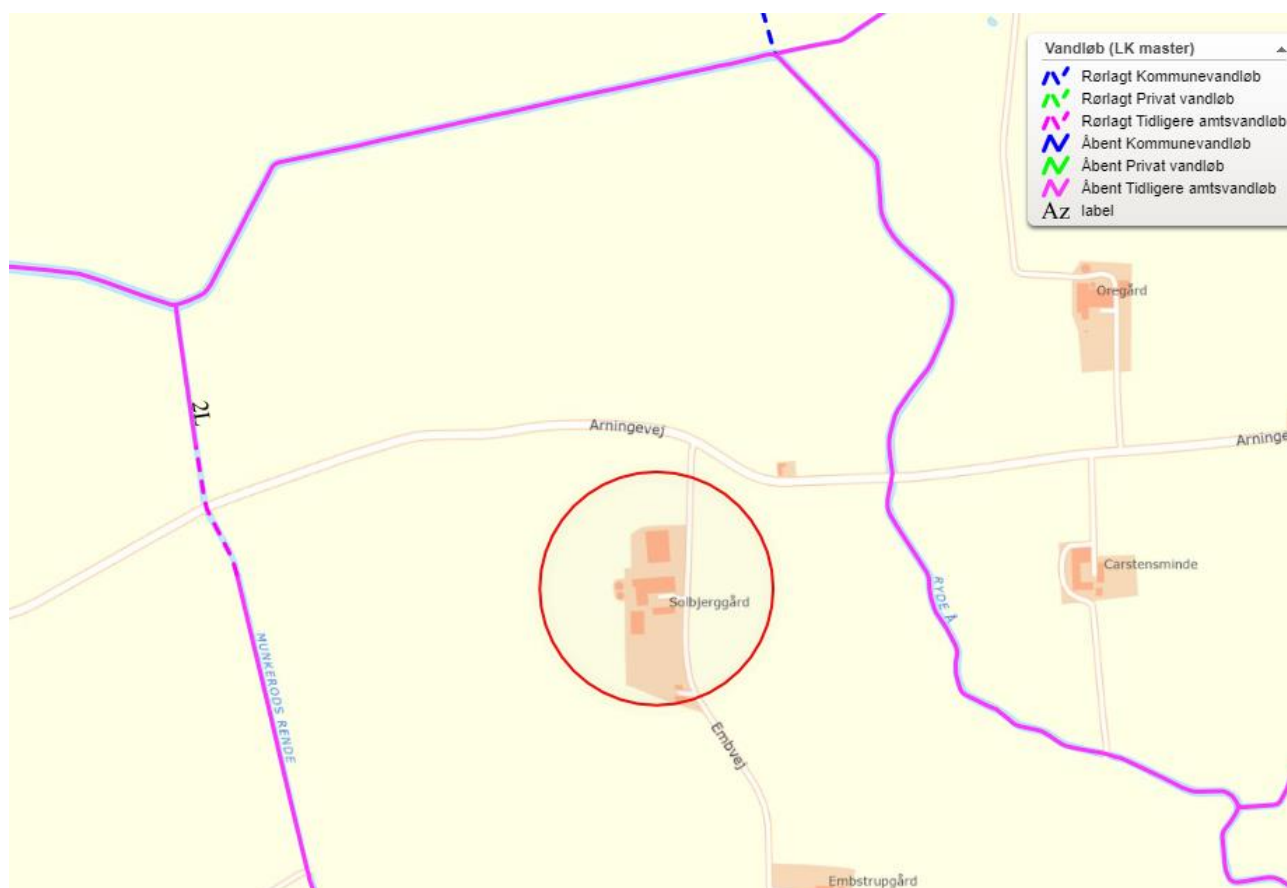
Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Overfladevand ledes via dræn til Ryde Å eller til Munkerods Rende. Begge afleder til Nakskov Indre Fjord.

Der er i ansøgt drift ingen ændringer i forhold til nudriften. Ændres der på afledningsforholdene, skal der søges en særskilt udledningstilladelse til dette.



Kort 5.3.1 Solbjerggård i forhold til nærmeste vandløb

Da der ikke sker ændringer i afledningen, stilles der ingen vilkår.

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT






I den elektroniske ansøgning er der lavet en lugtberegning. Der er beregnet en lugtgenegrænse i forhold til for enkelt beliggende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (maksimalt 15 OUE²), samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse (maksimalt 7 OUE) samt byzone (maksimalt 5 OUE).

Der beregnes alene lugt fra stalde, da anlæg til husdyrgødning i den daglige drift ved korrekt brug ikke giver anledning til lugt. Lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning skal ikke tages med i beregningen.

Ansøgers oplysninger

Nedenfor ses afstandsberegning til nærmeste nabo, nærmeste samlet bebyggelse samt nærmeste byzone.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Arningevej 31	0	FMK	63,1	63,1	207,5	Ja
 Arningevej 26	0	FMK	112,2	112,2	1356,7	Ja
 Græshavevej 13	0	NY	116,4	116,4	1649,9	Ja
 Græshavevej 15	0	NY	116,4	116,4	1637,2	Ja
 Nakskov Inderfjord, Nakskov Jorder	0	FMK	199,6	199,6	3508,4	Ja

Tabel 6.1. Beregning af lugt fra Solbjerggård til naboer beregnet i den elektroniske ansøgning

Alle lugtgener er overholdt.

² OUE = odour units (lugtenheder)

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tabellen skal læses således, at der skal være mindst 63 m mellem stalde og møddingsplads (beregnet lugtcentrum) til den nærmeste enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger. Der er reelt 208 m jf. tabellen. Kravet er derfor overholdt.

Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Der skal i lugtberegningen desuden tages højde for kumulation – om der er andre større husdyrbrug, der i betydelig grad påvirker de samme boliger og byzone med lugt. Beregning af kumulation fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at både lugtgenekravet til nærmeste nabobeboelser, til samlet bebyggelse samt til byzone jf. beregninger i den elektroniske ansøgning er overholdt, samt at der ikke er kumulation fra andre husdyrbrug til de samme målepunkter.

Lolland Kommune stiller derfor kun vilkår, om at stalde og fodringsanlæg skal holdes rene med henblik på begrænsning af lugt fra ejendommen.

Vilkår

- Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, således at lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger

Fluer bekæmpes med rengøring. Bekæmpelse af rotter foregår privat.

Spild af foder minimeres, og foderrester fjernes med det samme. Regelmæssig rengøring af stalden og oprydning på ejendommen vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af fluer samt rottetilhold. Angående rottetilhold ved en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.3 KEMIKALIER OG OLIE

Ansøgers oplysninger

Veterinærartikler

Der opbevares medicin på ejendommen i skab i stalden. Evt kanyler og medicinrester afleveres på genbrugsplads.

Olie og kemikalier

Der opbevares kemikalier i aflukket kemirum uden afløb.

Der er 1 olietank på 1.000 l ved kornsiloerne til tørring af korn.

Der er 2 dieseltanke i maskinhuset på hhv. 1.000 m³ og 5.000 m³.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ingen bemærkninger til olietanke på ejendommen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at gældende lovgivning og Lolland Kommunes affaldsregulativ angående opbevaring og bortskaffelse af evt. kemikalier er tilstrækkelig til at hindre væsentlig miljøpåvirkning fra sådanne produkter.

Der stilles derfor ingen vilkår.

6.4 AFFALD OG KADAVERE

Ansøgers oplysninger

Døde dyr placeres bag stald og afhentes af DAKA typisk efter 12 timer og senest efter 24 timer.

Affald samles i 10 m³ container, der afhentes af godkendt vognmandsfirma.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald samt Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Angående kadaver, vil Lolland Kommune vil Lolland Kommune stille vilkår om, at der ved opbevaring af kadaver skal ske overdækning indtil kadaveret afhentes.

Egenkontrol og dokumentation i forhold affald fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Kadaver skal indtil afhentning opbevares overdækket.

6.5 STØJ OG VIBRATIONER

Ansøgers oplysninger

Let støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene samt interne og eksterne transportere til - og fra ejendommen. Det er et begrænset antal transportere der kører til og fra ejendommen. En daglig kilde til støj er fra kornvalsen som anvendes i en time hver dag. Alt i alt vurderes det at være meget begrænsede støjgener fra dyreholdet til naboer.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse og vurdering.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Der stilles ingen vilkår i relation til vibrationer, da der ikke forventes sådanne gener fra ejendommen.

Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinier. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.6 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger

Der afhentes slagtekalve på ejendommen hver tredje uge. Derudover vil der blive leveret tyrekalve til ejendommen hver tredje måned. Levering af dyr til ejendommen står ansøger selv for, og det foregår med traktor og vogn.

Derudover er der transport i sommerhalvåret hvor dyrene udbindes og sættes på græs på omkringliggende græsningsarealer.

Der produceres græs som presses og wrappes og køres til ejendommen. Der produceres 450 t, som tilkøres på 28 transportere. Tilkørslen sker i perioden juli til september.

Al halm produceres på ejendommens arealer og køres ind ved høst. Der forekommer ikke nogen levering af halm resten af året.

Rapskager leveres hver 3. måned. Foderet leveres som løsvare og opbevares i silo i foderrum.

Afhentning af affald sker ca. 8 gange årligt.

Udkørsel af gødning fra stald til marker sker 2 gange om året hhv. i april og oktober/november måned.

Transporterne vurderes ikke at give anledning til gener for omkringboende, da det drejer sig om meget få transportere. Der hovedsagelig foregår i afgrænsede perioder.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der forventes ikke væsentlig mere kørsel i ansøgt drift end i nudrift. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Der stilles ingen vilkår.

6.7 ANDRE PÅVIRKNINGER

Ansøgers oplysninger

Der forventes meget begrænsede gener af betragtning i forbindelse med støv og støj.

Støv opstår hovedsageligt ved håndtering af halm. Der strøs dagligt med halm inde i staldene. Der fodres med wrap til alle dyr. Pga. vandindhold giver det ikke anledning til støv.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune forventer ikke gener fra lys eller støv fra ejendommen til omgivelserne.

Der stilles ingen vilkår.

6.8 UHELD OG BEREDSKAB

Ansøgers oplysninger

Der er i ansøgningen ikke oplys om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ingen krav om, at husdyrbrug, der får en tilladelse efter husdyrbrugloven § 16 b udarbejder eller opdaterer en beredskabsplan. Det er alene et krav ved IE-brug.

Det stilles ingen vilkår.

7. EGENKONTROL

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Ansøgers oplysninger

Forslag til egenkontrol. Følgende punkter er anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Dyrlægerapporter gemmes i 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring plante-
produktion gemmes i 5 år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrol er relevant- i de afsnit henvises i stedet for til dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøtilladelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning og indgår derfor ikke i denne tilladelse.

Vilkår

- Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
- Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Skadedyr (afsnit 6.2)

- Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.4)

- Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

8. BILAG

Bilag 1: Ansøgers bilag

Bilag 2: Produktionsareal (tegninger fra ansøger)

BILAG 1 ANSØGERS BILAG

Miljøansøgning efter husdyrgodkendelseslovens § 16b



**Ammekøer med tilhørende opdræt og heste i eksisterende bygninger
på ejendommen**

- 1. udgave maj 2024**
- 2. august 2024**



□

Indholdsfortegnelse

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold	4
B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte	4
Indretning af stalde	4
Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet	4
Lokalisering.....	5
Faste afstandskrav	5
Ammoniakfordampning og BAT-niveau	6
Påvirkning af natur	6
Lugtemission og nabogener	7
Transporter.....	8
Støv, støj, skadedyr og fluer	8
Energi	9
Vandforbrug	9
Spildevand	9
Affald og kemikalier.....	9
Driftsforstyrrelser og uheld	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.



Resumé

I/S Solbjerggård v. Per og Gustav Jørgensen har på ejendommen Embvej 9, 4983 Dannemare en miljøtilladelse efter husdyrgodkendelseslovens § 10 fra juni 2012.

Godkendelsen omfatter en produktion af ammekøer med opdræt samt heste med opdræt. Besætningen anvendes bl.a. til naturpleje, hvor dyrene afgræsser naturarealer. En del kalve opfedes til slagtning.

Ejendommen er godkendt til:

66 ammekøer tung race med opdræt
8 heste (500-700 kg) med opdræt

Det er ønsket at kunne være mere fleksibel mht. antal og sammensætningen af aldersfordelingen i ammekvægsbesætningen. Med den nye godkendelsesbekendtgørelse, der trådte i kraft 1. august 2017, skal man ved en ny godkendelse fremadrettet vurdere efter størrelsen af produktionsarealet og ikke antallet og vægtintervallet af dyr. Derfor søges der en godkendelse til ejendommens produktionsareal.

Der søges en miljøtilladelse efter Husdyrbrugslovens § 16b til et produktionsareal til ammekøer på dybstrøelse på 1.231 m² og et produktionsareal på 190 m² til heste. Der søges om godkendelse af bruttoarealet i kvægstalden (minus fodergang), idet inventaret kan flyttes, og stalden dermed kan udnyttes bedre til kalve.

Der vælges flexgruppe "alle kvæg, heste, får og geder" i ansøgt drift, så der fremadrettet er fleksibilitet i dyregrupperne.

Husdyrholdet vil udlede 1.211 kg NH₃-N/år og er derfor over grænsen for BAT på 750 kg NH₃-N/år.

Alle afskæringskriterier i husdyrgodkendelseslovgivningen overholdt, og produktionen ønskes drevet på stedet med størst mulig hensyntagen til natur, naboer og omgivelser.

Oplysningerne i denne miljøansøgning supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.



Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ansøger

Navn	I/S Solbjerggård
Adresse	Embvej 9, 4983 Dannemare
Telefon	24875897
Mail	i.ssolbjerggaard@gmail.com

Ejendomme, ejendomsnumre, matrikler og bedriftsoplysninger

Sags adresse	Embvej 9, 4983 Dannemare
Ejendomsnummer	9008152
Matrikelnumre	1-c Emb By, Arninge m.fl.
CVR-nummer	14432280
CHR-nummer	15739
Skema nr.	245127

Konsulent

Navn	VKST / Piil Krogsgaard
Adresse	Fulbyvej 15, 4180 Sorø
Telefon	40405523
Mail	pkr@vkst.dk

B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning af stalde og drift

I stalden til ammekøer anvendes i dag ca. 1017 m² til produktionsareal. Her går køer og kvier på dybstrøelse og har en kort ædeplads med fast gulv, der skræbes dagligt.

Kalvene er i dybstrøelsesbokse i alt 57 m². For nudrift er følgende dyregrupper valgt: "ammekøer, slagtekalve over 6 mdr., dybstrøelse" og "kalve 0-6 mdr. dybstrøelse."

For ansøgt drift er der valgt "flexgruppe Alle kvæg, heste, får og Geder, dybstrøelse", således der ikke er begrænsninger på bestemte dyregrupper i de forskellige staldafsnit, men vurdering af lugt og ammoniak fra stalden sker ud fra "worst case"

Flexgruppe, kombinationer af dyretype og staldsystemer: **i**

Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Det er ønsket at udnyttestalden bedre, således, at der bliver plads til flere kalve. Hermed bliver der mulighed for at indkøbe flere tyrekalve til opfedning. Derfor er der i ansøgt drift



angivet bruttoarealet for staldens grundplan – dog minus eksisterende fodergang (180 m²).
Bruttoareal 1.231 m².

I hestestalden er der 4 bokse 4 x 6 m², 2 bokse 4 x 4 m² og 1 boks 4 x 8 m². Derudover udnyttedes 8 x 4 m² til en ældre pony

Wrappet grovfoder er dyrenes primære foder. Der produceres i dag ca. 450 t wrap, der opbevares i tilknytning til kvægstalden på udendørs plads.

Kørerne tildeles desuden foder bestående af valset korn og indkøbte sojakager.

Der fodres med eget korn. Korn opbevares i siloer på ejendommen. Der er 2 siloer til hhv. 500 t og 700 t. Der købes sojakager i løsvare. Der blandes foder i foderrum. Der er ingen foderopbevaring i kvægstalden.

Kørerne har fra stalden adgang til udearealer i sommerperioden. Derudover køres goldkøer og kvier til afgræsningsarealer, hvor de anvendes i naturplejen.

Kalve sendes til slagting, når de er ca. 1 år (500 kg). Det indgår i fremtidige planer at indkøbe flere tyrekalve til opfedning

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Der er en møddingsplads på ca. 180 m². Der findes en ajlebeholder på 95 m³.

Mødding fra kvægstalden udmuges 2 gange årligt til direkte nedpløjning eller lægges i markstak. Dette sker to gange om året i hhv. april og oktober/november måned. Gødning fra heste og daglig skrab af det faste gulv i kvægstalden opbevares på møddingsplads og læsses i kegle.

Ud fra den nuværende sammensætning af dyr, kan der beregnes et skøn over årlig gødningsproduktion. Her benyttes Normtal fra Århus Universitet:

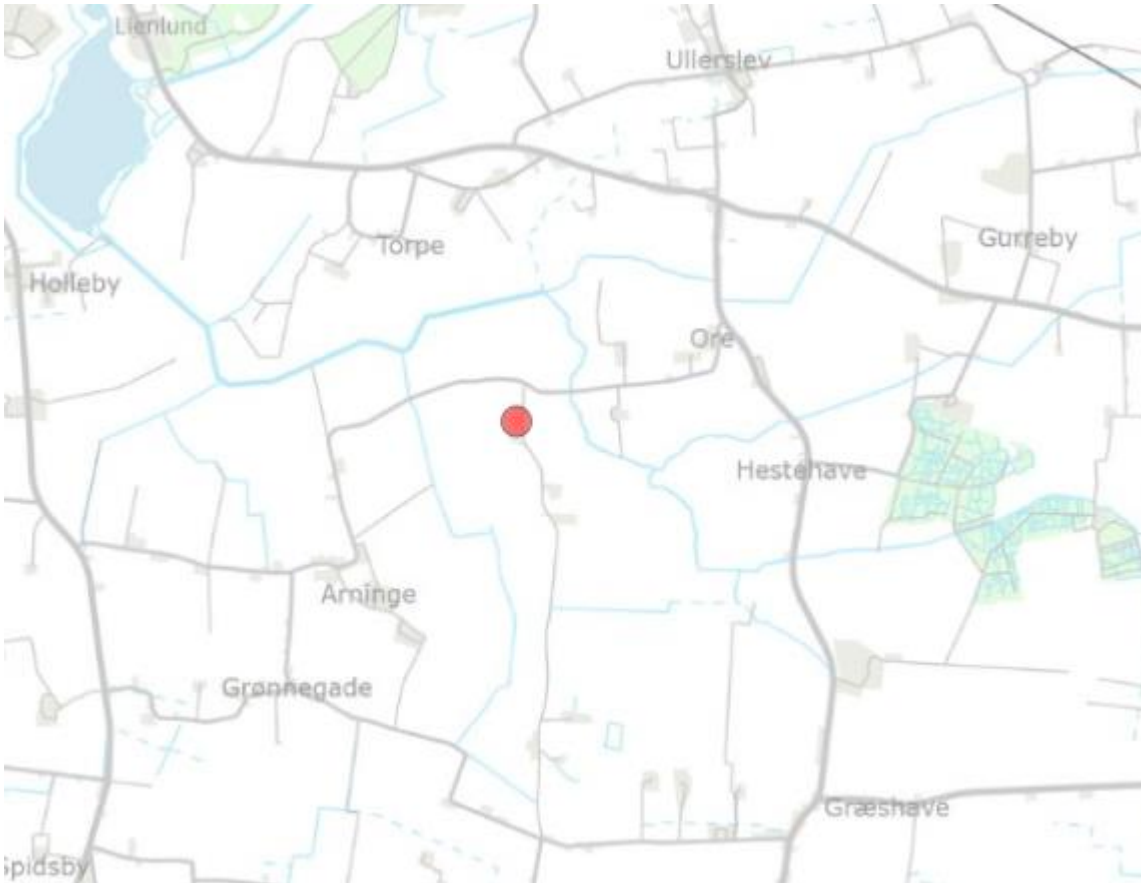
66 ammekøer (over 600 kg):	$10,1 * 66 =$	666,6 ton
33 slagtekalve 0-6 mdr. (220 kg):	$0,96 * 33 =$	31,7 ton
33 slagtekalve (6-12 mdr): (500 kg)	$1,57 * 33 =$	50 ton
8 heste (500-70 kg):	$5,13 * 8 =$	41 t

Når ovenstående tal lægges sammen, fås en årlig mængde på 789,3 ton gødning fra dybstrøelse. Dette regnes om til m³ ved at gange med 1,7. Dvs. $789,3 \text{ ton} * 1,7 = 1.342 \text{ m}^3$ dybstrøelse per år.

Ovenstående beregning viser den maksimalt mængde dybstrøelse, der kan forekomme på ejendommen. Da både køer, kalve, kvier og heste går på græs, vil det reelle tal være væsentligt mindre og det har ikke den store betydning, da dybstrøelsen køres direkte på marken.

Lokalisering

Ejendommen er beliggende i landzone i Lolland Kommune mellem Arninge og Ore.



Figur 1 Ejendommens placering, plandata.dk

Faste afstandskrav

Bedriften overholder nedenstående afstandskrav:

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m) – ca. 1,6 km
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m) – ca. 5 km
- Levnedsmiddelvirksomhed (25 m) - ukendt
- Beboelse på samme ejendom (15 m) – 65 m
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m) – ca. 3,5 km
- Offentlig vej (15 m) – 30 m

Landskabelige forhold

Da der ikke vil blive ændret i de eksisterende bygninger, vil der ikke blive ændret i det landskabelige forhold.

Ammoniakfordampning og BAT-niveau

I ansøgningsystemet regnes der på forøgelse af ammoniakfordampning over en 8 års periode.



Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem. Det samlede BAT-krav for produktionen er på 1.215 kg N/år. Husdyrbrugets ammoniakemission for ansøgt drift er på 1.216 kg N/år, og BAT er således overholdt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1145	71	1216
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1145	68	1213
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	3
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 2. BAT krav fra husdyrgodkendelse.dk

Den årlige merbelastning i ansøgt drift sammenlignet med nudrift er 301,6 kg ammoniak per år. Den samlede ammoniakemission fra staldafsnittene kan ses for alle tre drifttyper (ansøgt, nudrift og 8-årsdrift) i figur 3 nedenfor. Den forøgede emission skyldes en udvidelse af produktionsarealet samt valg af flexgruppe, der giver en "worst-case beregning".

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1144,6	67,9	1212,5
Nudrift	839,8	71,0	910,9
8 års-drift	839,8	71,0	910,9

Figur 2 samlet ammoniakemission, fra husdyrgodkendelse.dk

Påvirkning af natur

Der er i IT-ansøgningssystemet regnet på en række naturpunkter herunder nærmeste søer, moser og skove. Det beregnes i hvor tæt afstand bedriften ligger på kategori-1, kategori-2 og kategori-3 natur. Der er desuden vist afstand til nærmeste paragraf-3 natur.

Beregningerne ses nedenfor:

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **1212,5** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **301,6** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **301,6** (kg NH₃-N/år)

Overzicht af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Natura 2000 Naksov Inder Fjord	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Sø 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Avnede Skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,0
Torpe Skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,0
mose 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kat 3 skov tilgroet lysåben vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
kat 2 natur Rødby	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§3 sø øst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
§ 3 sø syd	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
§ 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,0
kat 3 skov gl skovbund øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
kat 3 mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kat 1 natur nord	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Figur 3 Emission til naturpunkter, fra husdyrgodkendelse.dk






Kategori-1 og kategori-2 natur opnår en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år og er derfor langt under maksimum krav på hhv. 0,7 kg N/ha/år (kategori-1) og 1 kg N/ha/år (kategori 2). For paragraf 3 og kategori-3 natur sker der ingen merdeposition. Der er således ingen merbelastninger af natur, og produktionen medfører derfor ingen væsentlige tilstandsændringer.



Lugtemission og nabogener

Nedenfor ses afstandsberegning til nærmeste nabo, nærmeste samlet bebyggelse samt nærmeste byzone.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Arningevej 31	0	FMK	61,8	61,8	207,5	Ja
 Arningevej 26	0	FMK	109,8	109,8	1356,7	Ja
 Græshavevej 13	0	FMK	109,8	109,8	1647,6	Ja
 Græshavevej 15	0	FMK	109,8	109,8	1634,9	Ja
 Naskov Inderfjord, Naskov Jorder	0	FMK	195,3	195,3	3508,4	Ja

Figur 4 Lugtberegninger, fra husdyrgodkendelse.dk

Alle lugtgener er overholdt.

Transporter

Der afhentes slagtekalve på ejendommen hver tredje uge. Derudover vil der blive leveret tyrekalve til ejendommen hver tredje måned. Levering af dyr til ejendommen står ansøger selv for, og det foregår med traktor og vogn.

Derudover er der transport i sommerhalvåret hvor dyrene udbindes og sættes på græs på omkringliggende græsningsarealer.

Der produceres græs som presses og wrappes og køres til ejendommen. Der produceres 450 t, som tilkøres på 28 transportere. Tilkørslen sker i perioden juli til september.

Al halm produceres på ejendommens arealer og køres ind ved høst. Der forekommer ikke nogen levering af halm resten af året.

Rapskager leveres hver 3. måned. Foderet leveres som løsvare og opbevares i silo i foderrum.

Afhentning af affald sker ca. 8 gange årligt.



Udkørsel af gødning fra stald til marker sker 2 gange om året hhv. i april og oktober/november måned.

Transporterne vurderes ikke at give anledning til gener for omkringboende, da det drejer sig om meget få transporter. Der hovedsagelig foregår i afgrænsede perioder.

Støv, støj, skadedyr og fluer

Der forventes meget begrænsede gener af betragtning i forbindelse med støv og støj.

Støv opstår hovedsageligt ved håndtering af halm. Der strøes dagligt med halm inde i staldene. Der fodres med wrap til alle dyr. Pga. vandindhold giver det ikke anledning til støv.

Let støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Det er et begrænset antal transporter der kører til og fra ejendommen. En daglig kilde til støj er fra kornvalsen som anvendes i en time hver dag. Alt i alt vurderes det at være meget begrænsede støjgener fra dyreholdet til naboer.

Fluer bekæmpes med rengøring. Bekæmpelse af rotter foregår privat.

Spild af foder minimeres, og foderrester fjernes med det samme. Regelmæssig rengøring af stalden og oprydning på ejendommen vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Energi

Der anvendes LED belysning i kostalden og der udskiftes løbende til LED-belysning. Der er ved at blive opsat solceller på tag af hestestald. Ejendommen har i dag et el-forbrug på 70.000 kWh/år.

Vandforbrug

Vandforbruget til dyreholdet udgør årligt 1.700 m³.

Spildevand

Der er en ajlebeholder på 95 m³ på ejendommen. Her tilføres afløb fra mødding og hestestald er ført til. Afløb fra stuehus føres til septitank.

Affald og kemikalier

Døde dyr placeres bag stald og afhentes af DAKA typisk efter 12 timer og senest efter 24 timer.

Affald samles i 10 m³ container, der afhentes af godkendt vognmandsfirma.

Veterinærartikler

Der opbevares medicin på ejendommen i skab i stalden. Evt kanyler og medicinrester afleveres på genbrugsplads.



Olie og kemikalier

Der opbevares kemikalier i aflukket kemirum uden afløb.

Der er 1 olietank på 1.000 l ved kornsiloerne til tørring af korn.

Der er 2 dieseltanke i maskinhuset på hhv. 1.000 m³ og 5.000 m³.

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol. Følgende punkter er anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Dyrlægerapporter gemmes i 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.

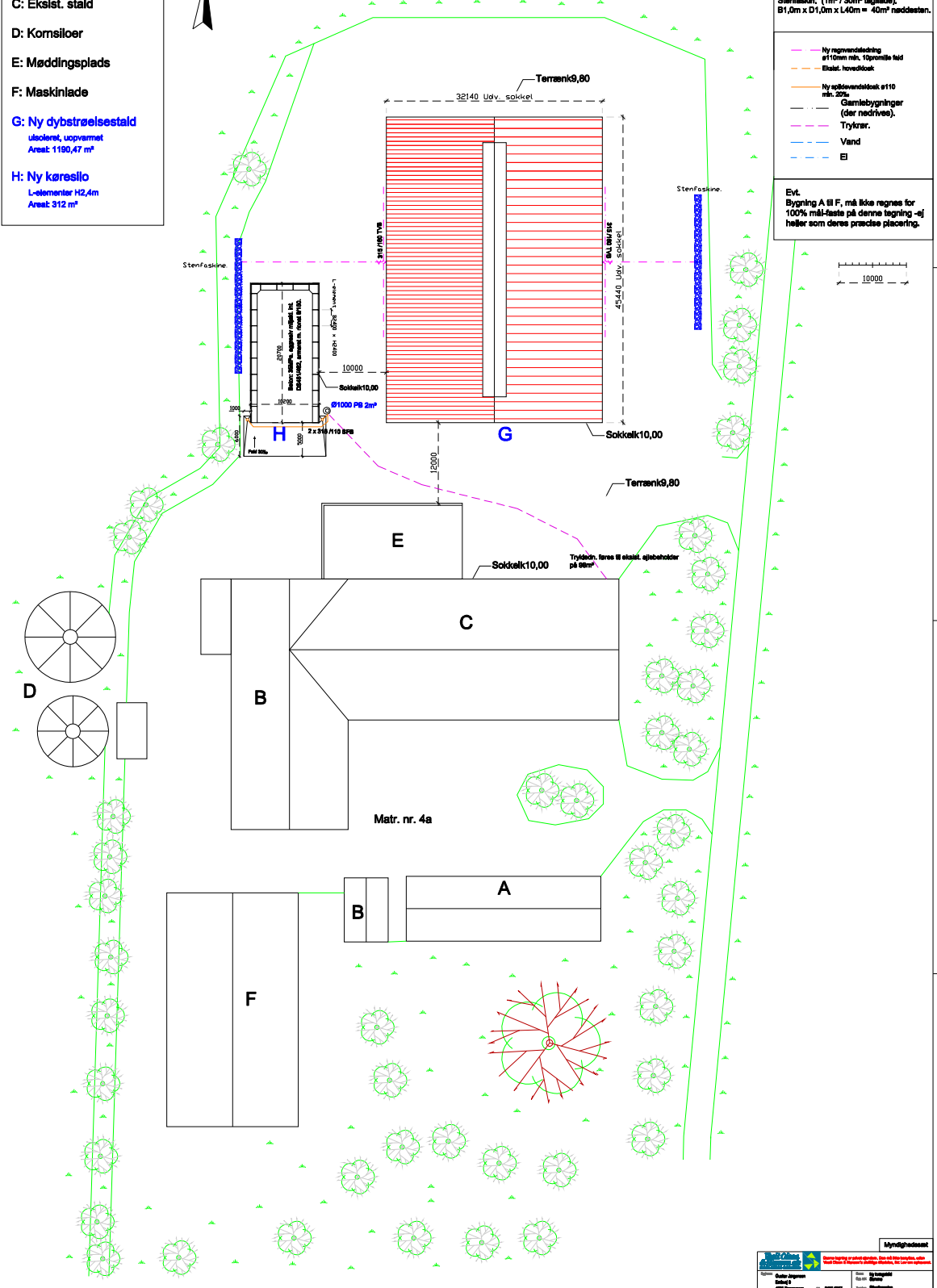
BILAG 2 PRODUKTIONSAREAL OG OVERSIGT

- A: Stuehus
- B: Eksist. bygninger
- C: Eksist. stald
- D: Korsløer
- E: Møddingsplads
- F: Maskinlade
- G: Ny dybstreelsestald
isoleret, uopvarmet
Areal: 1190,47 m²
- H: Ny køresilo
L-elementer H2,4m
Areal: 312 m²



Regnvand fra nybygning tilsluttes ny stenfasine.
 Tagflade: ~1200m² / 30m² tagflade = 40m³
 Stenfasin: (1m² / 30m² tagflade), B1,0m x D1,0m x L40m = 40m³ nedløst.
 Ny regnvandsledning ø110mm min. 10pørnske led
 Eksist. hovedled
 Ny afløvsledning ø110 mm, 20%
 Gamlebygninger (der nedrives).
 Tryktrær.
 Vand
 EI

Evt. Bygning A til F, må ikke regnes for 100% mål-satte på denne tegning - se heller som deres præcise placering.
 10000



Mængdebeskrivelse	
Bygning	10000
Stald	10000
Stuehus	10000
Maskinlade	10000
Møddingsplads	10000
Korsløer	10000
Eksist. bygninger	10000
Eksist. stald	10000
Eksist. stuehus	10000
Eksist. maskinlade	10000
Eksist. møddingsplads	10000
Eksist. korsløer	10000
Eksist. tryktræ	10000
Eksist. vand	10000
Eksist. EI	10000

Bilag 3 Situationsplan Emborgvej 9, Dannemare



- a. Kostald
- b. Hestestald
- c. Halm
- d. Foderrum med siloer
- e. Kornsiloeer
- f. Mødding
- g. Ajlebeholder
- h. Kemirum
- i. Maskinhus
- j. Olietank 1.200 l
- k. Dieseltank 4.000 l og 1.000 l
- l. Stuehus
- m. Opbevaring af wrap
- n. Døde dyr
- o. Affaldscontainer

Bilag 4 Råskitse hestestald

4 x 8 m		4 x 6 m
		4 x 6 m
4 x 4 m		4 x 6 m
4 x 4 m		4 x 6 m